

جواد شاکری

کارشناس ارشد مدیریت
سیستم‌های اطلاعاتی (MIS)،
دانشگاه تهران.

میثم دیرین*

کارشناس ارشد راه و ترابری،
دانشگاه آزاد تهران جنوب.

پست الکترونیک:

meisam_dirin@yahoo.com

به کارگیری شبکه حس‌گر بی‌سیم در سیستم‌های حمل و نقل هوشمند

در این مقاله ابتدا فرمت کلی شبکه‌های حس‌گر و اجزاء تشکیل دهنده آن‌ها و چهارچوب ساختاری سیستم جمع‌آوری اطلاعات ترافیکی براساس شبکه سنسوری مطرح می‌شود و در مورد مشکلات بالقوه در اجرا و استراتژی‌های تحلیلی مربوطه بحث می‌گردد. سپس انواع مختلف حس‌گرهای قابل استفاده در سیستم‌های حمل و نقل هوشمند (حلقه القایی، مگنتومتر، حس‌گرهای مغناطیسی، رادارهای میکروویو، اینفرارد فعال و اینفرارد غیرفعال) معرفی می‌شود و از نظر قابلیت‌ها، نقاط قوت، نقاط ضعف، شرایط مساعد و نامساعد کارگذاری، نحوه تشخیص مشخصات خودروها و نحوه کارگذاری آن‌ها مورد بحث و تحلیل قرار می‌گیرد.

واژگان کلیدی: شبکه حس‌گر، بی‌سیم، سیستم حمل و نقل هوشمند، الفاکر، پردازش اطلاعات ترافیکی.

۱- مقدمه

مدیریت حمل و نقل جاده ای برای رسیدن به یک سیستم حمل و نقل مناسب و پایدار باید به دنبال افزایش کارایی جا به جایی افراد، کالاها و خدمات با حداقل مشکلات دسترسی نیز باشد که این مهم بدون سازماندهی مجدد استراتژیها، سیاست‌ها، برنامه ها و استفاده از همه ی راه حل‌ها و فناوری‌های جدید قابل دستیابی نخواهد بود. یکی از راه حل های موثر و مفید برای حل معضل ترافیک و مسائل ناشی از آن که مورد تایید. صاحب نظران می باشد استفاده از داده های ترافیکی است. جمع آوری اطلاعات ترافیکی یکی از بخش‌های حیاتی و اساسی سیستم ترافیکی هوشمند¹ (ITS) است، و همچنین برای طراحی جاده، مدیریت و کنترل ترافیک، طراحی ترافیک و اجرای سیستم ترافیکی هوشمند (ITS) و تحقیقات نظری جریان ترافیک اساسی مفید است. بررسی و تحلیل ترافیک می تواند در شناخت وضعیت ترافیکی و ماهیت مشکلات ترافیکی کمک کند، و می تواند راه حل‌هایی را مطرح کند. بر پایه بررسی کلی و سیستمی در مورد شبکه ترافیکی، مقررات تغییر ترافیکی را می توان تجزیه و تحلیل نمود، و اینگونه مطالب را برای مدل تئوری جریان

واقعیت این است که وضعیت جابه جایی مردم در دنیای امروز نامطلوب است و بدون انجام اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه بدون شک در آینده نزدیک تبدیل به یک بحران خواهد شد. عدم وجود یک سیستم حمل و نقل کارا و قابل اعتماد، مشکلات زیادی از قبیل تراکم زیاد، اتلاف وقت شهروندان، آلودگی هوا و به تبع آنها خستگی، جرح، مرگ، و خسارات ناشی از تصادفات ترافیکی را در پی داشته است و علاوه بر آنکه کیفیت زندگی مردم را به سطوح پایینی تنزل داده، موجب نارضایتی آنان نیز شده است. بنابراین جامعه امروز نیازمند یک سیستم حمل و نقل مناسب هستند و چنین سیستمی نیازمند فعالیتهایی بیش از کنترل ترافیک، ساخت و ساز پلها، عریض کردن جاده ها و ایجاد سیستمهای حمل و نقل سریع است. بررسیها نشان میدهند هیچ راه حل منحصر به فردی برای حل مشکلات پیچیده حمل و نقل وجود ندارد و رفع چنین مشکلاتی نیازمند ساز و کارهای جامع و به کارگیری همه راه حل های ممکن و فناوریهای موجود است. بنابراین

¹ Intelligent Traffic Systems

* نویسنده مسئول

برحسب مایل سفر بزرگراهی در هر سال نشان می‌دهد. (۳،۲) افزایش در تقاضا نسبت به ظرفیت باعث تراکم دوره ای در محدوده زمانی معین شده است. رشد سالانه تقریباً خطی است.

شکل ۱ رشد در مایل سفر بزرگراهی در ایالات متحده. روند ۲۰۰۳-۲۰۱۰ براساس در برون یابی خطی از داده‌های سال گذشته است.

حتی زمانی که امکانات اضافی جهت کاهش تراکم و ترویج استفاده از وسایل نقلیه عمومی ساخته می‌شوند، هزینه اغلب بسیار بالا است. به عنوان مثال، ساختار بای پس خودروی ظرفیت بالای بزرگراه به بزرگراه (HOV)، در شکل ۱، با هزینه حدود ۱۵۰ میلیون دلار (US) جهت ساخت نشان داده شده است. هزینه ساخت و لاین بندی خطوط بزرگراه HOV در لس آنجلس بین ۴۰۰،۰۰۰ تا ۷۵۰،۰۰۰ دلار (ایالات متحده) در هر مایل لاین (۶۴۰،۰۰۰ تا ۱،۲۰۰،۰۰۰ دلار در هر کیلومتر خط)، بسته به پیکربندی بزرگراه است. لاین بندی تنها هزینه ای بالغ بر ۱۰۰،۰۰۰ دلار (ایالات متحده) به ازای هر مایل^۱ لاین (۱۶۰،۰۰۰ دلار به ازای هر کیلومتر لاین) در بر دارد. تخمین‌های اخیر هزینه‌های مرتبط با تامین ایمنی برای کارگران راه سازی و ساخت بسترهای جاده‌ای موقت برای حفظ جریان ترافیک در خلال عملیات ساخت و ساز را شامل می‌شوند.

شکل ۲ یک ساختار رمپ لاین بای پس خودروی عمومی آزادراه به آزادراه (HOV) را تحت ساخت و ساز در تقاطع بزرگراه‌های CA-57 و CA-91 در CA, Anaheim نشان می‌دهد. خطوط بای پس HOV یک راه تشویق به استفاده از وسایط حمل و نقل عمومی برای کاهش ازدحام به شمار می‌رود [5].

ترافیکی و مدل پیش بینی ترافیکی فراهم کرد، و اساسی را برای اجرای خدمات اطلاعاتی سیستم ITS ارائه نمود.

۲- تعریف کلی مساله

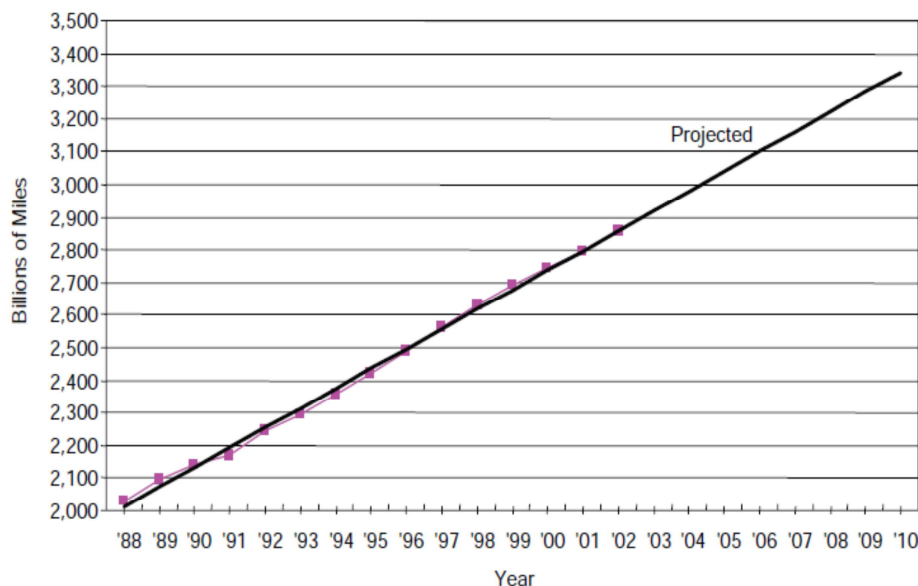
فناوری ITS با سرعت زیادی در حال پیشرفت است و از اهمیت بالای آن در کنترل ترافیک نمی توان چشم پوشی کرد. با توجه به اینکه این فناوری خود را با شرایط مختلف سازگار ساخته، و دارای کاربردهای وسیع است، آنچه در به کاربن این فناوری اهمیت میابد شناخت کاربردها و شبکه‌های مختلف آن است. بنابراین در این تحقیق به معرفی انواع مختلف حس‌گرهای مورد استفاده در کنترل ترافیک پرداخته و نقاط ضعف و قوت آنها را بررسی می‌کنیم.

۲-۱- نیاز به مطالعه در مورد مسئله

به حداکثر رساندن کارایی و ظرفیت شبکه‌های حمل و نقل موجود بخاطر افزایش پیوسته در حجم ترافیک و محدودیت ساخت تاسیسات اتوبانی جدید در نواحی شهری، روستایی، و بین شهرها از اهمیت حیاتی برخوردار است. در ایالات متحده برای مثال، سفرهای اتوبانی تا ۳۳ درصد افزایش داشته در حالیکه طول جاده‌های عمومی برحسب مایل کمتر از ۲٪ از ۱۹۸۷ تا ۱۹۹۷ افزایش داشته است. شکل ۱ رشد طرح ریزی شده در تقاضا برای اتوبان آمریکا را تا سال ۲۰۱۰ برحسب مایل سفر اتوبانی به ازای هر سال نشان می‌دهد. افزایش در تقاضا، نسبت به محدودیت ساخت جاده‌های جدید، موجب تراکم در ایالات متحده و سرتاسر جهان صنعتی بعلاوه در ملل در حال توسعه شده است.

شکل ۱ رشد در تقاضای بزرگراهی ایالات متحده را از ۲ تریلیون مایل (مایل) (۳،۲) تریلیون کیلومتر (کیلومتر)) در سال ۱۹۸۸، به ۲،۶۰۰ تریلیون مایل (۴،۱) تریلیون کیلومتر) در سال ۱۹۹۸، با پیش بینی بیش از ۳،۳ تریلیون مایل (۵،۳) تریلیون کیلومتر) ۲۰۱۰

¹ Miles

شکل ۱- رشد در مایل سفر بزرگراهی در ایالات متحده

سازمان‌های حمل و نقل از بهبود توانایی پیش، مسیریابی، و کنترل جریان ترافیک و انتشار اطلاعات بهره مند می‌شوند. در واقع هدف از این تحقیق ارائه دادن انواع مخالف حس‌گرها و نهایتاً مقایسه آن‌ها در قالب یک جدول است به گونه‌ای که بتوان بهترین گزینه را از میان گزینه‌های موجود جهت استفاده در موقعیت مورد نظر استفاده نمود.

شکل ۲- ساختار رمپ لاین بای پس خودروی عمومی

۴- اهداف و فرضیات

جای‌گزین مناسب برای ساخت و ساز گران قیمت بزرگراه جدید، پیاده سازی راهبردهایی است که استفاده کارآمد تر از تسهیلات حمل و نقل کنونی جاده‌ای، راه آهنی، هوایی، و آبی را ترویج می‌کنند. این راهبردها در سیستم‌های حمل و نقل هوشمند (ITS) گنجانده شده‌اند که در میان اهداف خود کاهش زمان سفر، کاهش تاخیر و ازدحام، بهبود ایمنی و کاهش انتشار آلاینده را نیز لحاظ کرده‌اند. ITS که حاوی نظارت، ارتباطات، و تجزیه و تحلیل ترافیک و فناوری‌های کنترل الکترونیکی بوده، مزایایی را برای کاربران و مدیران سیستم حمل و نقل را فراهم ساخته است. کاربران از اطلاعات و راهنمایی‌های ارائه شده توسط آن نیز سود می‌برند. مدیران و

۵- دامنه اثر مسئله در جامعه علمی و اجتماع

مطالعات صورت گرفته پیرامون سیستم‌های حمل و نقل هوشمند (ITS) همواره دو فیلد دانشگاهی و علمی مدیریت حمل و نقل و برق مخابرات را به یکدیگر مرتبط ساخته است و چنین به نظر می‌رسد که این دو گرایش علمی در این زمینه غیر قابل تفکیک خواهند بود. این امر باعث می‌شود پیشرفت صورت گرفته در زمینه ITS نتیجه پیشرفت همزمان این دو گرایش باشد. مسئله تبدیل شبکه حس‌گرهای سیمی به شبکه حس‌گرهای بی سیم مدت هاست مجامع علمی و دانشگاهی را تحت شعاع قرار داده است. موضوع اقتصادی ناشی از تغییر شبکه‌های حس‌گر سنتی به مدرن و در عین حال مقرون به صرفه بودن آن از جمله مسائل مورد بحث در این تحقیق خواهد بود.

حسگرهای فرا صوتی^۱، موج‌های فشار انرژی صدا را در فرکانسی بین ۲۵ تا ۵۰ هرتس منتقل می‌کند، که بالاتر از دامنه شنوایی انسان است. اکثر حسگرهای صوتی، مانند مدل نشان داده شده در شکل ۳، به شکل موج پالسی عمل کرده، و اطلاعات شمارش وسایل نقلیه، حضور و اشغال را ارائه می‌نماید. شکل موج پالسی، فاصله با سطح جاده و سطح خودرو را از طریق شناسایی بخشی از انرژی انتقالی منعکس شده به طرف حسگر از سطحی که برای عرض پرتو منتقل کننده تعریف شده، اندازه گیری می‌کند. در زمانیکه فاصله‌ای متفاوت از سطح جاده اندازه گیری می‌شود، حسگر بیان میکند که اندازه گیری نشان دهنده وجود یک وسیله نقلیه است. انرژی فرا صوتی دریافت شده به انرژی الکتریکی تبدیل می‌شود. سپس این انرژی از طریق الکترونیک‌های پردازش گر علامت تجزیه و تحلیل می‌شود و به وسیله یک مبدل جمع آوری می‌گردد یا در یک کنترل کننده کنار جاده قرار داده می‌شود.

انرژی پالسی منتقل شده در دو زاویه فضای نزدیک بهم و با فاصله معین، این امکان را به سرعت اتومبیل رو میدهد تا از طریق ثبت کردن فاصله زمانی عبور خودرو از پرتوهای پیاپی، محاسبه شود. چون پرتوها یک فاصله معین از یکدیگر هستند، سرعت از طریق تقسیم فاصله معین پرتوها به مدت زمان طی این مسافت توسط خودرو قابل محاسبه است. روش نصب ترجیحی برای اندازه گیری کردن دامنه، در فراز جاده و دید کناری، همانگونه که در شکل ۳ نشان داده شده، است.

حسگرهای فرا صوتی تواتری ثابت که سرعت را با بکارگیری اصل داپلر (Doppler) اندازه گیری میکنند، نیز ساخته شده‌اند. با اینحال، آنها گرانتر از مدل‌های پالسی هستند. حسگر فرا صوتی داپلر اندازه گیری کننده‌ی سرعت جهت ایجاد زیرساخت‌های ارتباطی در بزرگراه‌های ژاپن طراحی شد. این حسگر، در بالاسر در مقابل ترافیک در حال رسیدن با زاویه تلافی ۴۵ درجه سوار

از آنجایی که علاوه بر جمع آوری اطلاعات ترافیکی، ایمنی و نظم بیشتر ترافیکی موضوعات مورد بحث ITS است به نظر میرسد تاثیر قابل توجهی بر رفتار ترافیکی افراد ایجاد شود. از آنجایی که استفاده از حسگرها در کنترل رعایت قوانین از طرف رانندگان، جایگاه ویژه‌ای دارد با تجهیز جاده‌ها به حسگرهایی با قابلیت‌های زیاد، نصب راحت‌تر و کم هزینه‌تر و با دقت بالاتر میتوان ایمنی جاده‌ها را تضمین نمود. همچنین استفاده از حسگرهای درون خودرویی و هشدار به رانندگان در نقاط حادثه خیز توسط این فناوری میتواند آمار تصادفات را به شدت کاهش دهد.

کاربردهایی همچون استفاده از سنسورها در عوارضی‌ها و آگاه ساختن رانندگان از محل پارک مناسب از دیگر مواردیست که تاثیر قابل توجهی بر راحتی رانندگان، مصرف سوخت و مسائل تجاری دارد.

۶- محدودیت‌ها و چهارچوب مقاله

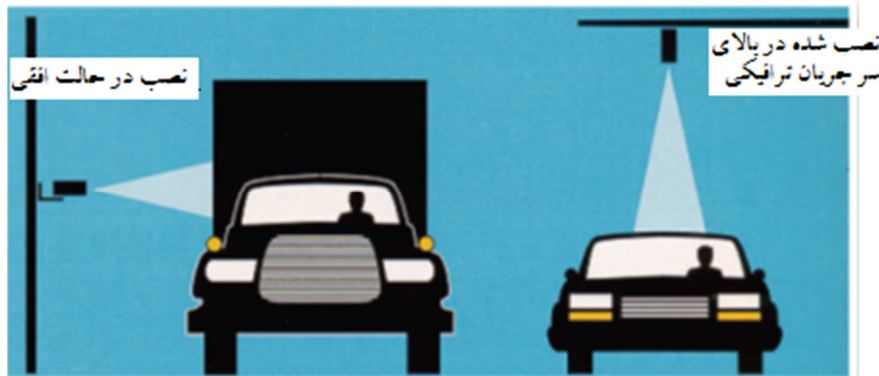
از آنجایی که استفاده از سنسورها در مبحث ترافیک دامنه وسیعی را به خود اختصاص میدهد پرداختن به کلیه کاربردها و ویژگی آنها نیازمند صرف هزینه و زمان بالاست که عملاً از توان این مقاله خارج است. بنابراین مقاله پیش رو به گونه‌ای تنظیم شده است که بتواند اطلاعات اولیه مرتبط با حسگرهای مختلف از جمله معرفی، نحوه تشخیص، نحوه نصب، نقاط قوت و نقاط ضعف را در اختیار مخاطب قرار دهد به گونه‌ای که پس از مطالعه، راه قضاوت در انتخاب نوع حسگر با توجه به محدودیت‌ها و انتظارات مد نظر برای وی هموار گردد. همچنین دو فناوری مدرن با استفاده از شبکه حسگر بیسیم و الگوریتم‌های برنامه نویسیشان ارائه شده اند که بخوبی تفاوت میان کارایی حسگرهای بی سیم و با سیم را نشان میدهد.

۷- حسگرهای فرا صوتی

¹ Ultrasonic sensor

در تواتر علامت دریافت شده را جستجو میکند. سرعت وسیله نقلیه از پهنای پالس یک سیگنال داخلی ایجاد شده توسط الکترونیک حس گر بوده، که متناسب با سرعت وسیله نقلیه تحت شناسایی است.

گردیده است. همانگونه که در شکل ۳ نشان داده شده است این حس‌گر دارای دو مبدل می باشد، اولی برای انتقال دادن و دیگری برای دریافت کردن. حس‌گر فراصوتی داپلر، عبور یک وسیله نقلیه از طریق یک محور

شکل ۳- سوار کردن حس‌گرهای اندازه‌گیری کننده دامنه فراصوتی

این مورد از طریق بستن دروازه‌ی جستجو در عرض چند میلی ثانیه پیش از آنکه علامت منعکس شده از سطح جاده به حس‌گر برسد، بدست می‌آید.

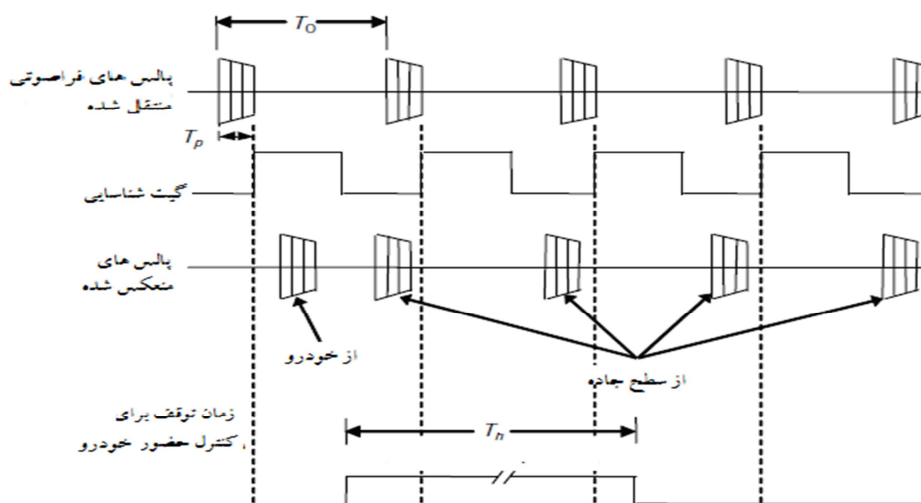
کنترل تواتر تکرار پالس خودکار تاثیرات بازتاب‌های چندگانه را کاهش داده و جستجوی وسایل نقلیه با سرعت بالا را اصلاح میکند. این کنترل، دوره‌ی تکرار پالس، تا آن حد ممکنه از طریق انتقال دادن پالس بعدی بلافاصله بعد از اینکه علامت بازتاب شده از جاده دریافت شد، کوتاه می‌نماید. زمان توقف T_0 (مقادیر ترکیبی از سازندگان در بین دامنه‌های از ۱۱۵ میلی ثانیه تا ۱۰ ثانیه قرار می‌گیرد) در داخل حس‌گرها برای افزایش دادن قدرت جستجوی حضور خودروها تعریف می‌شود.

حس‌گرهای فراصوتی بطور گسترده در ژاپن برای حفظ سیاست دولت بکار برده می‌شوند به گونه‌ای که از طریق آن از ایجاد برش بر روی سطح روسازی در بزرگراه‌ها جلوگیری می‌کند. در توکیو، حس‌گرهای فراصوتی مولفه‌ی اصلی سیستم کنترل ترافیک هستند. یک رایانه‌ی مرکزی علائم ترافیکی و حرکت وسایل نقلیه را نظارت می‌کند، الگوهای زمانبندی را مجدداً تنظیم می‌کند، نمایش اطلاعات موتورسوار را فعال می‌کند، و اطلاعات زمان واقعی

حس‌گر فراصوتی داپلر RDU-101 اندازه‌گیری کننده‌ی سرعت (ساخته شده توسط شرکت سومیتومو الکتریک، ژاپن) با مبدل‌های انتقال دهنده و دریافت کننده، همان‌گونه که در بخش چپ شکل نشان داده شده است. اتافک در سمت راست حاوی سیستم‌های الکترونیکی بوده و می‌بایستی برق و علائم کنترل را به مبدل‌ها تامین کرده، داده‌های اطلاعاتی را دریافت کرده و بازساختار شاهراه تلاقی پیدا میکند.

حس‌گر فراصوتی اندازه‌گیر دامنه، یکسری پالسها با پهنای T_p (مقادیر نوعی بین 0.02 و 2.5 ms است) و دوره‌ی تکرار T_0 (زمان بین از بین رفتنهای پالسهاست)، بطور معمول ۳۳ تا ۱۷۰ ms است را دریافت می‌کند، که در شکل ۴ شرح داده شده است. حس‌گر زمان رسیدن پالس جهت رسیدن به وسیله نقلیه و برگشت به انتقال دهنده را اندازه‌گیری می‌نماید. دریافت کننده با فاصله‌ی قابل تنظیم کاربر باز و بسته شده که بین پالسهای بازتاب شده از سطح جاده و آنهایی که از وسایل نقلیه منعکس شده‌اند فرق می‌نماید. دروازه‌های جستجوی مدل‌های متفاوت جهت جستجو کردن اشیاء در فواصل زیادتر از تقریباً ۰/۵ تا ۹/۰ متر بالای سطح جاده تنظیم می‌شوند.

بگذارند. ضعف آنها در مقابل درجه حرارت در بعضی انواع حسگرهای فراصوتی برطرف شده است. دوره‌های طولانی تکرار پالس ممکن است اندازه گیری اشغال لاین را بر روی آزاد راهها، برای خودرو هایی که با سرعت‌های متوسط تا بالا سفر میکنند مختل کند زیرا تعداد پالسهای ناکافی از خودرو در زمانیکه در منطقه جستجو حسگرند منعکس می شود [1].

شکل ۴- کارکرد حسگر فراصوتی اندازه گیر دامنه

لازم است جهت حفظ ایمنی رانندگان و نصاب ها از تردد در محل جلوگیری به عمل آید. همه حسگرهای ذکر شده تحت شرایط روز و شب کار می کنند.

جدول ۵-۲ فهرستی از انواع داده‌های قابل دسترس از حسگرها با فناوری های متفاوت، منطقه تحت پوشش، الزامات ارتباطات پهنای باند، و هزینه‌های خرید را ارائه می کند.

فناوری‌های متعددی در خطوط چندگانه و مناطق چندگانه با یک یا تعداد محدودی واحد، قابل استفاده هستند. این دستگاه ممکن زمانی مقرون به صرفه باشند که تعداد بیشتری از مناطق آشکارسازی برای پیاده سازی استراتژی مدیریت ترافیک نیاز اند.

را بین موتورسوار و پلیس بازپخش می نماید. حسگر مافوق صوت از نوع اندازه گیری کننده دامنه، گسترده تر از نوع داپلر آن بکار برده می شود. به نظر میرسد این حسگر از نوع ژاپنی آن بیشترین کاربرد حسگرهای فراصوتی را داشته باشد. تغییرات دما و آشفتگیهای شدید هوای ممکن است روی کارکرد حسگرهای فراصوتی تاثیر

۸- تحلیل اطلاعات

مقایسه کلیه حسگر های سیمی در دو جدول به شرح زیر صورت گرفته است:

جدول ۵-۱ مقایسه نقاط قوت و ضعف فناوری‌های حسگر موجود را با توجه به نصب و راه اندازی، پارامترهای اندازه گیری شده، و عملکرد در آب و هوای نامساعد، نور متغیر و تغییر جریان ترافیک را ارائه می کند. اکثر حسگرهای فراز جاده ای جمع و جور بوده و در بالا و یا یک طرف جاده سوار میشوند که این امر عملیات نصب و نگهداری آنها را نسبتا ساده می سازد. در برخی از عملیات نصب و راه اندازی و تعمیر و نگهداری حسگرها

جدول ۱- خلاصه نقاط قوت و ضعف حس‌گرهای حلقه القایی، مگنتومتر، رادار مایکروویو، مادون قرمز غیر فعال، مادون قرمز، اولتراسونیک، صوتی، و پردازشگر تصویر ویدئو.

فناوری	نقاط قوت	نقاط ضعف
حلقه القایی	طراحی انعطاف پذیر جهت سازگاری با عملکرد های مختلف	نیاز به ایجاد برش بر روی روسازی جهت نصب
	حساسیت بالا و توسعه یافته	کاهش عمر روسازی در فرایند نامناسب نصب
	وجود تجربه بالا در بکارگیری	نیاز به بسته شدن جریان ترافیکی در حین نصب، تعمیر و نگهداری
	ارائه نمودن پارامترهای اساسی ترافیکی (مانند: حجم، حضور، تراکم، سرعت، پیشرفت در روانی ترافیک و فضای خالی)	قرار گرفتن سیم حلقه ها در معرض دما و فشار
	عدم حساسیت به شرایط نامناسب آب و هوایی مانند باران، مه و برف	حلقه های چند گانه همیشه نیازمند کنترل یک محل هستند
	دارا بودن بالاترین دقت در جمع آوری داده ها به نسبت دیگر فناوری ها	امکان کاهش در دقت در مواقعی که رنج زیادی از خودرو ها تحت مطالعه قرار گیرند
	دارا بودن استاندارد مناسب جهت جمع آوری اطلاعات تراکم با دقت بالا	
	با ارائه مدل های القایی با فرکانس بالا دسته بندی های بیشتری را ارائه میدهد	
	حساسیت کمتر به تنش ناشی از ترافیک نسبت به حلقه های اتکایی	نیاز به ایجاد برش بر روی روسازی جهت نصب
	عدم حساسیت به شرایط نامناسب آب و هوایی مانند باران، مه و برف	کاهش عمر روسازی در فرایند نامناسب نصب
مگنتومتر (مگنتومتر fluxgate دو محور)	در برخی مدل ها انتقال داده ها به صورت فرکانس رادیویی بی سیم صورت میگیرد	نیاز به بسته شدن جریان ترافیکی در حین نصب، تعمیر و نگهداری
		مدل ها با زون ردیابی کوچک نیازمند واحد های چند گانه جهت پوشش دادن یک لاین کامل هستند
مغناطیسی	قابل استفاده در محل هایی که استفاده از حلقه های القایی میسر نیست (مانند پل ها و ...)	نیاز به ایجاد برش بر روی روسازی جهت نصب
	بعضی از مدل ها بدون نیاز به برش روی روسازی راه در زیر سطح جاده نصب میشوند.	عدم قابلیت تشخیص خودرو های متوقف مگر در مواردی که از حس گر های خاص و نرم افزار های پردازنده خاص استفاده شود.
	عدم حساسیت به شرایط نامناسب آب و هوایی مانند باران، مه و برف	
رادار های مایکروویو	عدم حساسیت به شرایط نامناسب آب و هوایی در اغلب موارد	عدم توانایی موج های پیوسته دوپلر در تشخیص خودرو های متوقف
	دارا بودن قابلیت عملکرد چند لایه	
	انتقال پرتو های چند گانه جهت اندازه گیری دقیق محل خودرو ها، سرعت و رتبه بندی	عملیات ممکن است تحت تاثیر مه زمانی که قابلیت دید کمتر از ۶ فوت قرار گیرد.
اینفرارد فعال (رادار لیزری)	دارا بودن قابلیت عملکرد چند لایه	نصب و نگهداری نیازمند تمیز نمودن دوره ای لنزها و بستن جریان ترافیکی است.
اینفرارد غیر فعال	حس گر های غیر فعال چند موقعیتی جهت اندازه گیری سرعت	حس گر غیر فعال ممکن است تحت شرایط باران و یا برف شدید با مه غلیظ دچار کاهش حساسیت شوند
		بعضی از مدل ها برای تشخیص حضور خودرو ها توصیه نمیشوند.

۹- نتیجه گیری

نباشد. با بررسی همه جانبه حس گر ها چنین برداشت میشود که بهترین گزینه با توجه به نوع داده ها ترافیکی، راحتی در نصب و راه اندازی، راحتی در تعمیر، کم هزینه بودن و... بکارگیری حلقه القایی است. در مورد شبکه های حس گر بی سیم نیز میتوان یاد آور شد با توجه به این که در آن ها حساسیتی نسبت به شرایط جوی وجود ندارد و

به نظر میرسد با وجود تنوع نسبتا زیاد در به کارگیری شبکه های حس گر و با توجه به کارایی متفاوت آنها و عدم سازگاری آنها با تمامی شرایط جوی، برای انتخاب شبکه حس گر مناسب گزینه های زیادی در دست

فعالیت‌های زیر بنایی دارد و به این ترتیب نیازمند صرف هزینه بالاست لازم است توجیه اقتصادی در این زمینه صورت گیرد. بنابراین پیشنهاد می‌شود توجیه اقتصادی استفاده از شبکه حسگر بی سیم در کشورمان صورت پذیرد.

نصب آنها مشکلی برای روسازی راه ایجاد نمی‌کند و تعمیر آنها جریان ترافیکی را مختل نمی‌کند می‌توانند جایگزین مناسبی برای کلیه حسگرها باشند. البته باید شرایط اقتصادی نیز لحاظ گردد. با توجه به این که جهت به راه اندازی شبکه‌های حسگر بی سیم نیاز به انجام

جدول ۲- مقایسه داده‌های خروجی ترافیکی (معمولی)، پهنای باند ارتباطات، و هزینه حسگر تجاری در دسترس

فناوری	شمارش	کنترل حضور	سرعت	خروجی داده‌ها	دسته بندی	چند لایه‌ای، تشخیص چند موقعیتی	ارتباط عرضی باند	هزینه خرید و راه اندازی به دلار در سال ۱۹۹۹
حلقه القایی	✓	✓	✓	✓	✓		کم تا متوسط	500-800
مگنتومتر (مگنتومتر fluxgate دو محور)	✓	✓	✓	✓			کم	900-6300
مغناطیسی	✓	✓	✓	✓			کم	385-2000
رادارهای مایکروویو	✓	✓	✓	✓	✓	✓	متوسط	700-2000
اینفراد فعال (رادار لیزری)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	کم تا متوسط	6500-3300
اینفراد غیر فعال	✓	✓	✓	✓			کم تا متوسط	700-1200
التراسونیک	✓	✓	✓	✓			کم	600-1900
آکوستیک	✓	✓	✓	✓		✓	کم تا متوسط	3100-8100
پردازنده ویدیویی تصاویر	✓	✓	✓	✓	✓	✓	کم تا زیاد	5000-26000

مراجع

- [1] A.Klein, L. (2002). sensor technologies for ITS.
- [2] Courage, K. (1985). Inductive loop detector configuration study final report. florida: Transportation research center.
- [3] David Tacconi, D. M. (2010). Using wireless sensor networks to support intelligent transportation systems. 462-473.
- [4] Gibson, L. A. (2006). Traffic detector handbook (Third ed., Vol. 2). U.S Department of transportation.
- [5] Gibson, L. A. (2006). Traffic detector handbook (Third ed., Vol. 1). U.S. Transportation department.
- [6] Lutz, M. (2004). handbook of transportation engineering. New York.
- [7] NEMA standards publication traffic control systems . (1989). washington: National electrical manufacturers Assosiation.
- [8] wiliam R.McShane, E. S. (2010). Traffic Engineering. newyork.
- [9] Xiaquan Chen, J. Z. (2012). Applied research on traffic information collection based on wireless sensore networks. Energy procedia, 602-606.
- [10] YahiaTachwali, H. H. (2009). system prototype for vehicle collision avoidance using wireless sensors embeded at intersections. 488-499.
- [11] www.scincedirect.com
- [12] www.civilica.com

[13] www.electronicdesign.com

- [۱۴] عارف، م. (۲۰۱۲). استفاده از شبکه های حسگر بی سیم (WSN) در ناوگان حمل و نقل همگانی درونشهری.
- [۱۵] لهونیان، ع. ج. (۲۰۱۲). ارائه یک روش هوشمند فازی برای جلوگیری از برخورد وسیله نقلیه با مانع.

J. Shakeri

Master of Management
Information Systems,
University of Tehran.

M. Dirin *

Master of Civil Engineering,
Islamic Azad University of
South Tehran Branch.

e-mail: meisam_dirin@yahoo.com

Using the Wireless Sensor Network in Intelligent Transportation Systems

In this paper, the general format sensor networks and components and structural framework of collecting traffic information systems based on sensor networks is discussed and the potential difficulties in implementation and strategies for the Analytical discussed. The different types of sensors can be used in intelligent transportation systems (induction loop, magnetometer, magnetic sensors, radars, microwave, infrared, active and passive Aytfrard) is introduced and the capabilities, strengths, weaknesses, and unfavorable planting conditions, how to assess the characteristics of cars and their placement is discussed and analyzed.

Keywords: *Sensor Network, Wireless, Intelligent Transportation Systems, Alfagr, Processing Traffic Information.*

---

* Corresponding author